

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer kedden és pénteken.

Á r a :
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
irodája, Nagypiaczon.

NEMZETI

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden iktatáskor 30 kr. — Nagyobbhirdetéseknél alku szerint. — Hirdetések fölvetének a szerkesztőségben és Römer és Kammer nyomdájában.

A román-nemzeti politika. — A brassói testvéresülés.

(A Telegrafulu Románuluból.)

Valamely egyén azon törekvését, munkálkodását a társaságban, mely által létét biztosítani, jó hírnevet szerezni és saját érdekét a társaság többi tagjai érdekével összhangzásba hozni törekszik — egyéni politikának nevezhetni.

Hasonlóan az állampolitika sem lehet egyéb, mint valamely államnak törekvése existenciáját és érdekeit a többi államok versenyében biztosítani és előmozdítani. —

Ezen definitiókból könnyen kimagyaríthatjuk „nemzeti politikának“ jelentőségét. —

„A nemzeti román politika azon törekvése a román nemzetnek, mely szerint existenciáját biztosítani és nemzeti érdekeit, összhangzásban államunk többi nemzetiségével előmozdítani kívánja és ez az egyenjogúságban a haza többi nemzetiségeivel találja tetőpontját.“

Igy tehát jó érzésű románok minden nemzeti politikának célja előtt nem lehet más, mint a románok egyenjogúsága a többi együtt lakó nemzettel.

Többféle úton lehet valamely célhoz jutni, és minden itélettel bíró román nem csak jógosítva, de kötelezve van gondolkodni arról, vajjon melyik út vezet biztosabban és gyorsabban a nemzeti célhoz.

Azért tehát minden politikai irány román-nemzeti, mihelyt a cél nemzeti, és nagyon téves és egyoldalú ezen vagy azon irányt nemzeti politikának nevezni, más irányokat pedig nemzetitleneknek vagy éppen nemzetelleneseknek bélyegezni.

Miután előre bocsátottuk ezen elvi magyarázatokat, átme gyünk politikánk terén eddig ismert irányok vizsgálatára.

I.

„Az 1869-dik évben szerdahelyt összehgyült“ románok által kezdeményezett politika.“ —

A szerdahelyi gyűlés a románok hagyományaival összhangzásban nemzeti politikának céljául elfogadta a románok egyenjogúságaérti küzdelemet.

Ugyan ezen gyűlés fogadta el a küzdelem Erdély autonómiajáért is az 1863—64-dik évi országgyűlés és ennek törvényi alapján, ezt ugyanazonosítva a nemzeti politikával.

Mint eljárási mód a passivitas elve, azaz a fennálló rend figyelmen kívüli hagyása határozottat el, hogy ily kép a magyarok legyenek kényszerülve a kívánt engedményeket megadni:

Ezen politikának célját tekintve, elvben nemzetinek nevezhető a nélkül, hogy ezzel a lenne mondva, miszerint kizárólagosan ez az egyedüli nemzeti politika, mivel ezen esetben fel kellene tennünk, hogy csak egy út vezet Romába.

Meg kell vizsgálnunk, mennyiben vezet ezen politika gyorsan és biztosan a célhoz.

Legyen megengedve előre bocsátani, hogy Erdély autonómiaját nem fogadhatjuk el a nemzeti politika céljául, hanem csak mint eszközt a cél eléréséhez t. i a román nemzet létét és érdekeit biztosítani és előmozdítani.

Valamely eszköznek nem lehet más próbája, mint képessége, biztosan és gyorsan célhoz vezetni.

A románokra nézve Erdély autonómiaja elvben sem hasznos sem káros nem lehet, csak alakja, melyben meg fog jeleni, határozand, ha hasznos-e vagy káros.

A szerdahelyi gyűlés meghatározta ezen autonómiaát, kifejezván, hogy alakja az 1863-beli törvényekre alapittassék.

Vizsgáljuk meg, vajjon mennyiben felel meg ezen országgyűlés a román érdekeknek.

Erdély autonómiaja az 1863-beli törvények alapján az ország alkotmányos közigazgatásában jelenkezik egy törvényhozó, testülettel élén, melynek hatásköre a bécsi császári tanács által igen korlátozva volt, mivel ennek vala joga az ország élet kérdesei felett határozni.

Mihelyt egy része a törvényhozásnak országunkra ruházott, nekünk Erdélyi románoknak nem lehet semmi érdekünk, ha ezen törvényhozási rész Bécsbe vagy Pestre leendett áttéve, mert sem egyik, sem a másik helyt nem lehet román többség. —

Reánk nézve az autonómiaának csak azon maradéka lehet érdekes, mely az 1863-beli törvények szerint Erdélynek még megmaradott.

Meg kell vallanunk, hogy az autonómia ezen maradéka minimumra szállított le. A belső közigazgatás, az ország alapítókei, az igazságszolgáltatás mind korlátok közé voltak szorítva. Imé, ebben állott az 1863-beli Erdély autonómiaja.

Az ország legfontosabb érdekei a bécsi törvényhozó testület és a központi hatóságok által kezeltettek.

De mondjuk, hogy az autonómia ezen maradéka még is volt valami, legalább több mint semmi, akkor azon kérdés merül fel,

TÁRCZA.

A németesedés ragálya.

Másutt beszélnek, de nálunk is jó tudni.

(Folytatás és vége.)

Sokat panaszkodunk mostoha irodalmi viszonyainkra s ennek bizony első sorban magunk vagyunk oka. Nagyobb terjedelmű tudományos műre, ha az magyar nyelven van írva, kiadót is lehetetlen kapni; nincs a ki megvegye. A kinek hason tárgy ismeretekre van szüksége, megszerzi a szükséges kutforrásokat angol, francia, olasz, legkivált pedig német nyelven. Sőt annyira vagyunk, ha pl. egy jeles angol műről van tudomásunk, s nem bírjuk az angol nyelvet, e műnek inkább német fordítását vesszük meg, mint a magyart, bármi jeles legyen is az utóbbi. Ez tény, melyet tagadni nem lehet.

Husz tagból álló magyar társaságban egyetlen egy német forduljon meg: a társaság németül fog társalogni ennek kedvéért, habár meglehet, az együtt levők közt tiz tag van, a ki csak roszul, vagy sehog sem beszél a német nyelvet. Az idegen van itthon nálunk, mi magunk idegenek vagyunk: pusztá magyar lovagiaságból és vendégszeretetből, melyről nem is gyanítjuk, hogy tulságaiban mennyire veszedelmes.

Legtöbb városunk magyar neve a nemzetközi nyelvforgalomban alig ismeretes. Buda, az „Ofen“, Pécs, Fünfkirchen-nek ismerik. Oedenburg, Neusol, Kronstadt, Tirna, Neusiedl, Péterwardein, Theresiopel, Stuhlweissenburg s Magyarország fele nyelv te-

kintetében in praxi még hivatalos okmányokban is rég érvényre emelték a dualismust, mielőtt törvény-czikbe iktattuk volna azt.

Pedig mi talán (Bécs, Bécsújhelyet, Lipcsét és Boroszlót kivéve,) minden városnak megadjuk a maga becsületes nevét, s Salzburg-ot nem nevezük Sóvár-nak, Malesherbes-t nem gonoszfiti-nek.

Nem kívánjuk mi, hogy oly nyelvfizcamító szavak kiejtésére erőszakolja magát valamely nemzet, a miket meg nem bír, de azt jogosan megkivánhatjuk, hogy a magyar falvak, városok hivatalos neve egy legyen, s ne olvassuk a becsületes magyar nevű Székesfehérvárról érkezett levelek postabélyegén, hogy „Alba.“ Ennek semmi jogosultsága nincs.

És itt már nem mi vagyunk magunk a hibásak; hanem a kormány. Miért nem intézkedik úgy, hogy az idegen német nyelvű hatóságokkal való érintkezéseknél a fordított német szöveg alá a helyének fordítatlan magyar neve iktattassék? Dehogyan teszi! A honvédelmi miniszteriumnak minden okmánya a „General-Commandó“-hoz „Ofen“-ből van keltezve.

De ez még nem elég. Minden hivatalos nyomtatvány, mely irással szokott betöltetni (hogy jobban megértsék, ide írjuk, hogy „Drucksorte“-t értünk) magyarul és németül van kiállítva. Az adómegintőcézédulák, a postai vévények, a népszámlálási ívek, a mindenféle hivatalos lajstromok, könyvezési s a közforgalomra szánt hivatalos nyomtatványoknak majd mindegyikén ott virágozik és burjánzik a német nyelv.

A dualismusból, az osztrák tartományokkal való szoros viszonyukból származik ez? Lehet, hogy abból. De akkor a dualismus elvéből kiindulva, mi

is követelhetjük, hogy oda tul a Lajthán szintén cselekedjenek hasonlóképp s ott is nyomassák rá a hivatalos kiadványokra a magyar szöveget is. Ugy-e az absurd követelés? És mi mégis eleget teszünk egy ily absurd követelésnek, s épen akkor, a mikor ily követelést irányunkban nem is támasztottak.

„De a német elem Magyarországon is annyira képviselve van, hogy az azzal való érintkezhetés a német nyelv mellőzését lehetetlenné teszi.“

Ez esetben annak a Magyarországon levő német elemnek kell kitalálni azt a módot, a melyen velünk érintkezessék. Az volna a legsajátságosabb parlamentáris alkotmány, a hol a nagy egésznek kellene alkalmazkodni egy töredék speciális természetéhez. Aztán a német elem, mely saját nyelvén kívül mást nem ismer, nincs is oly felette képviselve Magyarországon, hogy nyelvének a magyarral egyenjogúságot követelhelne. A tót, a román, a szerb stb. a statisztikai kimutatások szerint legalább is bir annyi számmal Magyarországon, mint a német: de azért a magyar kormánynak soha se juthatott eszébe a „levelezési lapra“ (értsd: „Correspondenz-karte“) mindezen nyelvnek számára külön oldalt teremteni. Pedig, ha a méltányosság szempontjából indult volna ki, ennek is eszébe kellett volna jutnia.

Ne háborogjunk tehát a követelődöz nemzeti-ségek ellen, ha elég igazgáttalanok vagyunk a sok közül egyet kiválóan dédelgetni.

Es tanuljunk meg valahára itthon lenni idehaza, s ne mondhasa a költő, ha újra feltámad, hogy — „nem lelé honát a hazában.“

reggel csak nem egyidejűleg négy helyütt ütött ki a tűz a fővárosban, melynek mintegy 170 ház lett áldozata; gyújtogatástól tartnak.

P é t e r v á r, jun. 8. A Pet. Journal szerint a császár a török követnek az Osmeni-rend átnyújtása alkalmával mondott beszédére a legszívélyesebben válaszolt, miből a nevezett lapba átsárgos viszonyokra következett a két hatalmaság között.

A „Nemere“ eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 12-án 6 óra.
Erkezett 12-án 1 óra.

Tisza Lajos Bécsbe rendeltett hír szerint, hogy Gorove helyett elfoglalja a közlekedési tárczát Horváthországi választások eddigi eredménye 50 nemzeti, 13 kormánypartii s 2 Stankovits partii.

V e g y e s.

(Germanisalók ellen.) Az Ellenőr, Hon, Gyors Posta és Magyar ujság elhatározták külön rovatokban közölni azon nyilvános foglalkozású egyének neveit, a kik nem akarnak magyar nyelvet használni a magyar közönséggel való érintkezésben. Együttal felszólítják a vidéki lapokat is, hogy részökről közreműködjenek.

Efféléhez adattal mi ugyancsak szolgálhatunk.

(A D e b r e c z e n) 110 számában az általunk is említett medgyesi szivtelen szülők eljárását közölvén, azt „székely trágédianak“ nevezi.

Figyelmeztetjük kollégánkat, hogy Medgyes nem székely, hanem százsz város; és nincs semmi ok, székelyekre fogni ezen piszkos eljárást.

Közgazdasági rovat.

Brassói piac junius 9-án 1871.

64 kupás köböl tiszta buza ft. 8—8.60 — Elegy-buza ft. 6.40. — Rozs ft. 6.45. — Árpa ft. 4.80. — Zab ft. 3.20—3.30. — Törökbuza ft. 5.40.—5.80. — Törökbuza-liszt mázsa fr. 6. — Borsó ft. 8.60. — Haricska fr. 5.20. — Fekete borsó fr. 4.20. — Fuszujka ft. 6.20. — Lencse frt. 7. — Lenmag frt. 10.60—11. — Kendermag ft. 3.80. — Köles ft. 5.40. — Köleskása frt. 9.60. — Arpakása ft. 10. — Gyöngykása fr. 12. Egész 20 frt. — Buzakása fr. 11.40. — Pityoka fr. 3.60. — Dió fr. 6. — Liszt Nr. 00 à fr. 13, Nr. 0 à fr. 12, Nr. 1 à fr. 11, Nr. 2 à fr. 10, Nr. 3 à fr. 9, Nr. 4 à fr. 8, Nr. 5 à fr. 6.50. —

Egy mázsa szalona frt. 35.50. — Füstösszalona fr. 37.50. — Fris háj fr. 38. — Sózott háj fr. 35. — Sonka fr. 44. — Szalámi ft. 57—58. — Fagyonyers fr. 23—24. — Fagyú olvasztott frt. 31.50. — Gyertya fr. 33. — Takaré-Gyertya frt. 35.50. — Szappan sárka fr. 23. — Szappan fekete fr. 21. — Szappan szurok fr. 21. — Skumpia frt. 5.40. — Gubics fr. 13 mázsa. — Hamuzsir ft. 15.70. — Rúdvas fr. 13.50. — Pántvas fr. 13.60. — Szentdomokosi réz frt. 57. — Szurok mázsa ft. 10—11. — Kender frt. 18, egész 23. — Photogen fr. 13.50. — Petroleum I. 14 1/2, II. fr. 14. — Deget frt. 3. Egy veder sajt frt. 2.40. — Turó fr. 2.80. — Orda frt. 2.40. —

Egy kupa tehénvaj frt. 1.60. — Juhvaj frt. 1. — Zsir 95 kr. — Len-magolaj fr. 1 — Repceolaj mázsa fr. 35. — Lábzsir 80 kr. kupa. — Egy mázsa viasz fr. 110. — Egy mázsa méz fr. 35. — Marhabús 22 kr. — Disznóhús 24 kr. — Korpa mázsa fr. 2.40

Egy oka czurkány fejr gyapju 74—76 kr. — Czigája kr. 90—1 fr. — Báránygyapju fejr kr. 75—80, fekete fr. 1., — czigája fr. 1.40. — 36 foku spiritus, fokja 13 1/2 fr. 53, 55—57.

Egy német öl cserháj fr. 9.30. — Tüzifa fr. 11. — Kasza 7, 7 1/2, 8 markos száza fr. 53, 55, 57. — Marhabőr párja fr. 24, egész 36. — Juhbőr fr. 2.40, egész 3. — Kecskébőr fr. 3.60, egész 5.60. — Szatyán fr. 72—74 mázsa. — Kordován: kötés 12 fp., nehéz 26 fr.

Arany és ezüstárak és Schweiczi órák.

L. Helmbold
Arany és ezüstárak és Schweiczi órák.
L. cz.

Arany és ezüstárak és Schweiczi órák.

Pályázat.

Brassóvidéki H o s s z u f a l u községe magyar tannyelvű elemi népiskolája alszégi részében a megüresedett főtanítói állomás betöltendő, mellyel 315 o. é. forint évi készpénzbeli fizetés, 2 szobából s konyhából álló szabad szállás kerttel, iskolával s félsürrrel, és 6 német, öl failleték, melyből azonban osztályja terme is fűtendő, van összekötve.

A megválasztandó köteles leend, az 1868. XXXVIII. t. cz. által kiszabott tantárgyak tanításán kívül, a község és a helybeli ág. hitv. ev. egyház közt kötött és a nm. vallás- és közoktatásügyi m. k. ministerium által jóváhagyott szerződésnek fogva, körülbelül 6 hold egyházi szántóföld és kaszáló szabad használatáért, melyek jelenleg 64 forintért o. é. vannak haszonbérbe adva, és a szokásos, temetések és esketések után járó, jövedelmekért, még „az eddigi szokás szerint az alszégi hétköznapi és ismétlő iskolában az ág. hitv. ev. gyermekeket a hit- és erköstanban, valamint az egyházi énekekben is oktatni, a templomban és temetéseken az éneket vezetni, a lelkészt megkiváztatás esetére helyettesíteni, mind addig, míg az egyház anyagi körülményei lehetővé teendik, külön egyházi segédhivatalnokra bízni ezen szolgálatokat.

Pályázni kívánók fölhivatalnak, mind tanítói, mind kiségitő egyházhivatalnokai és énekvezéri teljes képességüket kitüntető, kellőleg felszerelt folyamodványukat f. évi Augustus 5-ig személyesen benyújtani. — 112 1—3

Hosszufalu 1871, Junius 4-kén.

Molnár Viktor,
iskolaszéki elnök.

Hirdetmény.

Előpatakán az ujan épült Gidófalvi féle házat haszonbérbe véve, abban étcsarnokot rendeztem, a melyet folyó h. 15-dik napján F e k e t e c s a r n o k a czim alatt megfogok nyitni. Jó ételekről és italokról jutányos árokon, valamint pontos szolgálatról gondoskodni fogok. 105 4—6

Uj üzletemet a. t. cz. közönségnek figyelmébe ajánlva, vagyok alázatos szolgálja

Fekete Josef.

Dr. Mysz Ede,

orvos és sebész-tudós szülész,
szemész és mütő. 107 2—3

Lakása: Brassó lópiacz 20-ik szám.

Tudatni kívánja a t. cz. közönséggel, miszerént Pestről vissza tért és rendeleti óráit mint eddig délalótti 11—12 óráig tartja, valamint azt is, hogy az országos szemgyógy intézet vezetését ismét átvette.

Nyomatott Römer és Kammerel.

KIADÓ BIRTOK. 103 3—8

Urmösön a vasuti állomástól egy negyed óra távolságra egy 280 hold területű birtok — minden hozzátartozó gazdasági épületekkel, és egy ujan épült szeszgyárral hat évre haszonbérbe adandó. Bővebb felvilágosítást ad Urmösön Lázár Mihály és Brassóban a Nemere szerkesztősége.

Wannieck Frigyes, vasöntödeje és gépgyára Brünnenben

Ajánlkozik mindennemű gépek készítése, valamint Czukorgyarak, Szeszgyarak, Fűrész és Lisztelömlömök, Olaj, Keményítő és Spodiumgyarak, Gyapjumosók és szárítók felállítására s. a. t. Bányagépek — Szivatjuk, Gőzgépek és üstök; közönséges és sodronykötél átvitelek szállítására. Mind kitűnő készítmények a legjutányosabb árokon. 104 3—30

Képviseltetik Brassóban

F. Poduschka által
Nagyutsza 529-ik szám alatt

ORGONÁK!!!

A nagyérdemű egyház előljároságoknak figyelmébe ajánlja alólirt, hogy új orgonák a jelen korszak szerint különféle dispositiókkal bár minő nagyságuk készítését elvállalja. (79 8—0)

Kitűnő változatok ára 50 frtt. föl 300 frtig. Továbbá minden régi orgonák javítására és módosítására ajánlkozik oltsó árban, több évi jót állás mellett.

Brassó, Bolgárszeg 1436 szám.

NAGY J.,

orgona- és zongoraművész.

PAP FERENCZ nádszék- és butorgyártó,

Figyelmébe ajánlja a t. cz. közönségnek jó és oltsó nádszék, fontelle, kanape, pione és több fából való szobabutorait.

Megrendeléseket elfogad, és a távolabb vilékre is gyorsan kieszközöl. Kivánatra mintakártyákat bérmentesen küld.

Ugyanott egy tanuló felvétetik. Gyára és raktára vagyon Brassóban, a Nagypiatzon 326. szám alatt a Remenyik-féle házban a rendőrség (22) mellett. 23—0

Figyelmeztetés

az előpataki ásványvizet illetőleg.

Alólirt a t. cz. közönséget minden tévedéstől megóvándó, ezennel tudatja, miszerént az esmert gyógyhatású előpataki viznek (Május és Junius havi-boli töltés a főkutból) főraktárával brassai Joh. Trg. Rissdörfer és Joh. Duschoiu kereskedő czégekett-bizta meg.

A zinkkupakokon Előpatak Josef Goldstein 1871 olvasható, a dugaszokra E. P. betű van sütve. Ezt a t. cz. közönségnek, a mely előtt az Európában egészségi hatása következtében talán egyedüli Előpataki borviz esmeretes, azutáni alkalmazhatás végett tudomására kívántam jutatni.

Főként figyelmeztetik a t. cz. közönség arra, hogy csak is azon üvegekben vagyon valódi Májusi és Juniusi töltés, a melyek a fennevezett czégekettől vásároltatnak és a melyeknek kupakjai és dugaszai a fentirt jegyel birnak. 110 2—4

Előpatak 1871. Május hó.

Goldstein Josef,

az Előpataki ásványviz források bérlője.